

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון י"ז בכסלו תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

סוטה - ל"ד

1. כשטבלו רגלי כהנים במי הירדן חזרו המים לאחוריהם ונעמדו נד אחד. כמה היה גובהן של מים?
 - א. ר' יהודה - 12 מיל על 12 מיל, כנגד מחנה ישראל, שעברו בצורת חנייתן.
 - ב. הקשה עליו ר' אלעזר בר' שמעון: מרוצת המים מהירה ממרוצת אדם, ולדברך המים שטפום.
 - אלא - היו המים נגדשין ועולין כיפין על גבי כיפין יתר מ- 300 מיל, עד שראו אותן כל מלכי מזרח ומערב, ואף רחב הזונה אמרה לשלוחי יהושע: כי שמענו את אשר הוביש ה' את מי ים סוף וכו'.
2. אלו דברים אמר להם יהושע בעודם בירדן?
 - א. דעו שאתם עוברים את הירדן, על מנת שתורישו את יושבי הארץ מפניכם, ואם אינכם עושין כן באין מים ושוטפין אותיכם - אותי ואתכם.
 - ב. 'הרימו לכם איש אבן אחת על שכמו למספר שבטי ישראל...' סימן לבנים שעברו אבות את הירדן.
 - ג. 'שאו לכם מזה מתוך הירדן ... שתיים עשרה אבנים... והנחתם אותם במלון, ורק במלון 'אשר תלינו בו הלילה'.
3. החכמים שעמדו על אותן אבנים, שיערו שכל אבן שקולה כ- 40 סאה, ומקובלנו שאם מסייעים את האדם יכול לשאת פי 3 = 120. מה למדו מכאן? שיעור משקל אשכול הענבים שנשאו המרגלים - שמונה נשאו אשכול, והיו מסייעים זה לזה = 960 סאה. שאר המרגלים - אחד נשא רימון ואחד נשא תאינה, יהושע וכלב לא נשאו כלום. יש אומרים משום שחשובים, יש אומרים כיון שלא היו באותה עצה.
4. באיזו צורה עברו ישראל את הירדן? [רבי אמי ור' יצחק נפחא]
 - א. חד אמר: לדברי רבי יהודה שהמים גבהו רק 12 מיל - כחנייתן עברו, לדברי ר' אלעזר בר"ש - בזה אחר זה עברו, ולכן סבר שגבהו 300 מיל.
 - ב. חד אמר: לכו"ע - כחנייתן עברו, ר' יהודה סבר שאדם מהיר יותר, לראבר"ש: מים מהירים.
5. אלו דרשות הובאו בעניין מרגלים?
 - א. שלח לך אנשים - אמר ריש לקיש: שלח לך - מדעתך, שבדאי לא היה מצוה ה' בדבר שיבא לתקלה. וזהו: וייתב בעיני הדבר - ולא בעיניו.
 - ב. ויחפרו לנו את הארץ - המרגלים נתכוונו לבושתה של ארץ ישראל - 'וחפרה הלבנה ובושה החמה'.
 - ג. ואלה שמותם - ר' יצחק: מסורת בידינו: מרגלים על שם מעשיהם נקראו, אך עלה בידינו רק אחד: סתור - שסתור מעשיו של הקב"ה. מיכאל - שעשה עצמו מך.
 - הוסיף רבי יוחנן: נחבי - שהחביא דבריו של הקב"ה. ופסי - שפיסע על מדותיו של הקב"ה.
 - ד. ויעלו בנגב ויבא עד חברון - לא נאמר 'ויבאו' מלמד, שפירש כלב והלך לקברי אבות, אמר להן: אבותי, בקשו עלי רחמים שאנצל מעצת מרגלים. אבל יהושע כבר בקש משה עליו רחמים י-ה ושיעך מעצת מרגלים'.
 - ה. אחימן - מיומן שבאחיו, ששי - שמשים את הארץ כשחותרת - בורות, כשדורך, תלמי - שמשים את הארץ תלמים תלמים. דבר אחר: אחימן בנה את העיר ענת, ששי בנה אלש, תלמי בנה תלבוש.
 - ו. ילידי הענק - שמעניקין חמה בקומתן - נדמה כאילו צוארם נוקב ועונק [עונד] בנקב שהחמה יוצאה בו.
6. מה ביאור הפסוק 'וחברון שבע שנים נבנתה לפני צוען מצרים'?
 - א. אין לפרש - נבנתה ממש, שהרי אין אדם בונה בית לבנו קודם לבנו גדול, וחם לא היה בונה לכנען קודם שבנה לכוש.
 - ב. אלא - חברון היתה מבונה - מיושבת בפירות, פי 7 מצוען - ובחברון האדמה הכי טרשית [סלעית] בארץ ישראל שהרי קוברים בה מתים. וארץ מצרים המעולה לפירות והמעולה שבמצרים זה צוען - ואעפ"כ חברון פי שבעה מצוען. חברון טרשית - ומה שמצינו שאבשלום הלך להביא משם כבשים, וכן בברייתא מבואר ששם הכבשים הכי שמנים, זה דווקא בגלל שלא חורשים ועובדים אותה, מצמיחה עשבים הטובים למרעה.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)